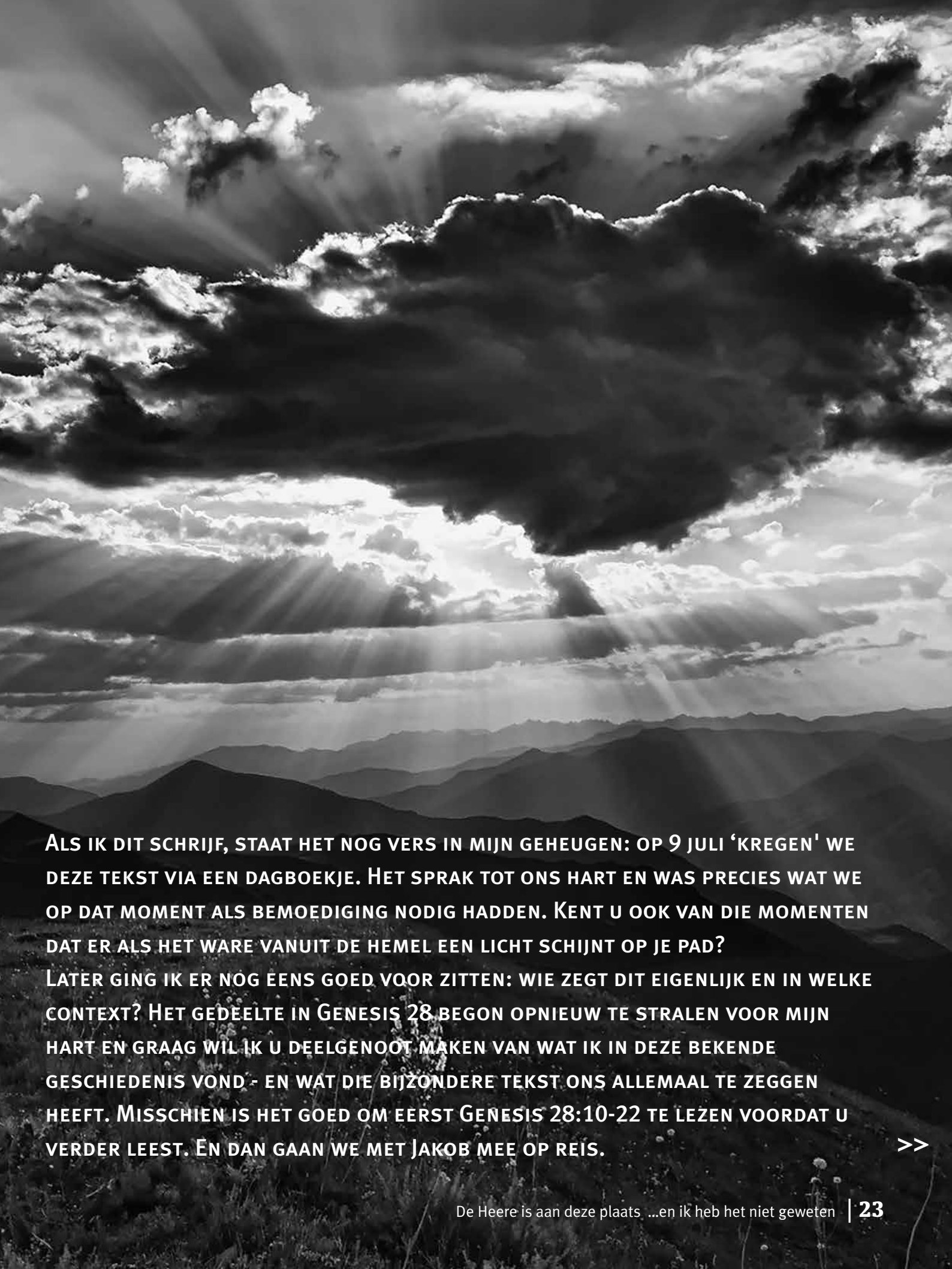

**DE HEERE
IS AAN DEZE
PLAATS**

• Kees Fieggen

**...EN IK HEB
HET NIET
GEWETEN**

ALS IK DIT SCHRIJF, STAAT HET NOG VERS IN MIJN GEHEUGEN: OP 9 JULI 'KREGEN' WE DEZE TEKST VIA EEN DAGBOEKJE. HET SPRAK TOT ONS HART EN WAS PRECIES WAT WE OP DAT MOMENT ALS BEMOEDIGING NODIG HADDEN. KENT U OOK VAN DIE MOMENTEN DAT ER ALS HET WARE VANUIT DE HEMEL EEN LICHT SCHIJNT OP JE PAD? LATER GING IK ER NOG EENS GOED VOOR ZITTEN: WIE ZEGT DIT EIGENLIJK EN IN WELKE CONTEXT? HET GEDEELTE IN GENESIS 28 BEGON OPNIEUW TE STRALEN VOOR MIJN HART EN GRAAG WIL IK U DEELGENOOT MAKEN VAN WAT IK IN DEZE BEKENDEN GESCHIEDENIS VOND - EN WAT DIE BIJZONDERE TEKST ONS ALLEMAAL TE ZEGGEN HEEFT. MISSCHIEN IS HET GOED OM EERST GENESIS 28:10-22 TE LEZEN VOORDAT U VERDER LEEST. EN DAN GAAN WE MET JAKOB MEE OP REIS.

>>

Wat was er gebeurd?

Izak en Rebekka hadden lang gewacht op nageslacht en Izak heeft daarvoor Gods aangezicht gezocht. Ze kregen niet meer dan twee kinderen en dat was een tweeling - bepaald niet eeneiig! Esau en Jakob waren heel verschillend. Esau was vooral aardsgericht: hier en nu en wildbraad, een jager, onverschillig voor Gods wegen - ongoddelijk noemt Hebr.12:16 hem, terugkijkend. Jakob was een herder en hoewel er heel wat op hem aan te merken valt, was hij zeker niet onverschillig als het ging om de zegen van de HEERE. Als het gaat om geloofsdaden, vermeldt Hebr.11 er slechts één: aan het einde van zijn leven zegende hij zijn zonen door het geloof en sprak daarbij over de toekomst - een aparte studie waard!

Tussen die twee broers klikte het niet echt en Izak en Rebekka groeiden ook al uit elkaar.

Gods beloften waren duidelijk, maar Izak ging eraan voorbij en Rebekka wilde dat even rechtzetten - het bedrog waar ze Jakob toe aanzette, zorgde ervoor dat ze haar lievelingszoon niet meer heeft teruggezien. Esau was natuurlijk woedend, maar Izak werd aan het denken gezet: Jakob ontving een tweede zegen en pas dat was de zegen van Abraham (Gen.28:4): Izak gaf die zegen door het geloof (Hebr.11:20). Daarmee stuurde hij zijn zoon op pad - naar familie in Paddan-Aram om een vrouw te zoeken. Jakob moest de lijn van Abraham voortzetten - maar Jakob was daar nog helemaal niet klaar voor ...

Alleen op pad

Jakob was wellicht al een week onderweg toen hij in Bethel een steen als zijn hoofdkussen gebruikte. Waar heeft hij aan lopen denken al die dagen? Ging hij te voet of had hij een rijdier? Veel had hij niet bij zich, niets om zijn hoofd op neer te leggen. Hij had reden genoeg om zich eenzaam te voelen en gedeprimeerd: daar ging de man die net de zegen van Abraham had ontvangen, op de vlucht voor zijn broer, op een onzekere tocht naar familie die hij nooit had ontmoet. Vrolijk zal hij niet zijn geweest. Wat wist hij van de God van Abraham en Izak - was die voor hem al gaan leven? Waarschijnlijk niet: elke generatie moet voor zichzelf ontdekken Wie Hij is, een persoonlijke ontdekkingstocht waar kopieergedrag geen zin heeft en geen stand houdt - God heeft geen kleinkinderen.

Deze nacht in Bethel is wel heel bijzonder. De zon was ondergegaan - dat gebeurt elke avond, maar deze vermelding hier is een belangrijk detail in de geschiedenis van deze aartsvader van Israël. Pas in 32:31 lezen we dat de zon over hem opging - na een tweede ontmoeting met de HEERE. Dat was een heel andere ontmoeting, een worsteling waar Jakob als Israël uit tevoorschijn kwam, maar niet ongeschonden. Soms moet God ons mank laten gaan voordat we werkelijk

een strijder Gods kunnen worden. Er zit twintig jaar tussen die twee ontmoetingen en Jakob is dan op de weg terug - in die twintig jaar heeft hij veel geleerd. Maar nu hij in Bethel ligt te slapen, heeft hij nog geen idee wat hem te wachten staat, op welke manier de HEERE hem gaat vormen.

Zo is het ook met ons: we kunnen niet vooruitkijken en dat is maar goed ook. En als we de woorden van de HEERE tot Jakob hier goed verstaan, hoeven we ook niet vooruit te kijken, niet ongerust te zijn over wat ons te wachten staat. Hij zal altijd met ons zijn, wat niet betekent dat de weg gemakkelijk is. Jakob heeft dat ervaren in die twintig jaar in dienst van Laban, maar dat is een ander verhaal.

Zie, Ik ben met u

In zijn droom ziet Jakob een enorme ladder - het aantal treden was waarschijnlijk niet te tellen, want hij reikte tot in de hemel. Dat is niet het soort ladder dat wij omhoog kunnen schuiven - een honderddelige is nog ontoereikend en allang niet meer door ons te hanteren. Als er een verbinding met de hemel moet worden gemaakt, moet dat van die kant komen, van boven. Bovenaan staat de HEERE Zelf: Hij zoekt verbinding met die man op de grond en Zijn boden gaan heen en weer.

Het is van belang om goed te lezen wat Hij zegt:

1. Ik ben die Ik ben - Hij is de onveranderlijke. Wat heeft Jakob van die wonderlijke naam begrepen? Het is de Naam waarmee Hij zich aan Mozes bekend zou maken.
2. Ik ben de God van Abraham en Izak - met hen was Hij al een verbond aangegaan en Hij had hun grote beloften geschonken. Daar hoorde o.a. bij dat het land Kanaän aan hen werd gegeven - hoewel ze er alleen een graf in eigendom hebben gehad. Deze belofte krijgt Jakob nu herhaald: Jakob wordt door God als erfgenaam van die belofte gezien (vgl. Hebr.11:9) - het wordt hem toegezegd terwijl hij middenin dat land ligt te slapen: het zal Gods werk zijn.
3. Die belofte zal vooral zijn nageslacht gelden; dat zal talrijk zijn en de zegen van Abraham zal via dat nageslacht naar alle volken gaan. Uiteindelijk culmineert dat in de komst van de Messias, maar voor Israël ligt er nog een zegen in de toekomst - een zegen voor de hele aarde.
4. 'Zie, Ik ben met u' is echt voor hem persoonlijk. Het is één van die vijf-woorden-uitspraken uit de Schrift die in ons hoofd zouden moeten zitten (of, beter: in ons hart). De HEERE doet Jakob een belofte - en die gaat Hij zeker waarmaken. Het mooie is dat deze uitspraak niet alleen voor deze aartsvader geldt: dat is altijd de diepste wens van God zelf geweest, vanaf de Hof van Eden. Hij wilde in het midden van Zijn volk wonen (Tabernakel en Tempel) en dat is ook de belofte voor de Nieuwe Aarde. Maar meer nog: dit is de belofte waarmee de Heer Jezus afscheid

nam van Zijn discipelen (Mat.28:20). Voor Jakob was dit nieuw en hij vatte toen nog niet hoe dat zou uitpakken - al hoorde er een meer gedetailleerde belofte bij:

5. 'Ik zal ... u beschermen, terugbrengen en niet verlaten ... totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb'. De HEERE is niet gewoon een reisgezel die met je optrekt. Inderdaad hoeven we ons net als Jakob niet alleen te voelen op onze weg - maar het 'Zie, Ik ben met U' heeft een veel rijkere betekenis: van bescherming, leiding en vervulling van alle beloften. En uit Gods Woord en uit het leven van al Zijn gunstgenoten begrijpen we dat Hij echt nabij is. Deze Reisgezel is machtig, alwetend, alziend - maar ook is Hij vol van liefde en genade. We mogen echt op Hem rekenen en vertrouwen: Hij brengt ons veilig thuis, ook al gebeurt er onderweg van alles wat we niet hadden verwacht, zoals ook Jakob heeft ervaren.

De gelofte van Jakob

Wat voor mij het hoogtepunt is in Jakobs reactie, slaan we eerst even over. Jakob heeft gehoord wat God heeft gezegd, maar hij vertrouwt Hem nog niet erg, hij weet nog niet dat hij zich echt aan de HEERE mag toevertrouwen. Bovendien heeft hij zichzelf nog niet echt leren kennen. Zoals Packer eens stelde, is het een geweldige opluchting om te weten dat Gods liefde voor ons uitermate realistisch is, gebaseerd op Zijn voorkennis van het ergste waar wij toe kunnen

komen. Hij kan nooit teleurgesteld raken in ons - wij wel in onszelf. Gods belofte aan Jakob was onvoorwaardelijk - en zo heeft Hij ook ons onvoorwaardelijk lief vanwege de hoge prijs die voor onze redding is betaald.

Jakobs belofte is bepaald niet onvoorwaardelijk: als God inderdaad Zijn belofte waarmaakt ... en ook nog ... - 'dan zal de HEERE mij tot een God zijn'. En Jakob belooft tevens om tienden te geven. Over zijn eigen gedrag spreekt Jakob niet: hij moet zichzelf nog tegenkomen, er is nog geen echt zondebesef. Ook bij ons is dat iets dat in de loop van onze wandel met Hem moet groeien - zoals Johannes de Doper zegt: 'Hij moet wassen, ik moet minder worden'.

Gods belofte is echter veel groter dan Jakobs bereidheid en Hij gaat zeker waarmaken wat Hij heeft beloofd. Uiteindelijk zal Jakob zien en erkennen dat de HEERE op elk moment van zijn weg echt nabij is geweest en heeft gezorgd - ondanks de zonden in Jakobs leven.

De HEERE is aan deze plaats

Bethel is echt een keerpunt in Jakobs leven, al moet Pniël als grootste keerpunt nog komen - als de zon weer over hem opgaat (32:31).

Wie kent ze niet - van die wonderlijke momenten in je leven dat Hij ineens heel dichtbij is, dat Hij wonderlijk en ongedacht kracht en leiding geeft? Die momenten - klein of groot - horen bij het christenleven en je wordt erdoor

gesterkt om verder te gaan. Soms zijn het momenten van nieuwe toewijding, omdat je ineens (opnieuw) beseft hoezeer Hij het waard is om gediend te worden.

Jakob zet een steen rechtop en giet er olie bovenop: 'Dit is niets anders dan het huis van God en de poort van de hemel'. Was dat inderdaad zo? Is die plaats Luz - die ineens Bethel (huis Gods) gaat heten - inderdaad een bijzondere plaats? De Tabernakel heeft er nooit gestaan, de Tempel is er niet gebouwd - het is wel een plaats van afgoderij geworden onder Jerobeam! De man Gods uit Juda heeft tegen dat afgodische altaar in Bethel geprofeteerd, Hosea spreekt over Beth-Aven (huis van de zonde - dat lijkt zeker niet op een poort van de hemel) en later heeft Josia die plaats verontreinigd en er de botten van de priesters van de gouden kalveren verbrand.

Nee, Bethel is op zich geen bijzonder heilige plaats - al was dat voor Jakob op enkele momenten in zijn leven wel het geval. God roept hem later op om (zoals hij beloofd had) terug te gaan naar Bethel (Gen.35:1) en dat zorgt voor nieuwe toewijding - maar Jakob blijft er niet wonen.

Elke plaats of gebeurtenis, elk moment in ons leven waarin Hij aan ons laat zien Wie Hij is, hoe Hij ons sterkt en ondersteunt, ons tot nieuwe toewijding brengt - het is goed om zulke momenten in herinnering te houden: 'De HEERE is aan deze plaats ... en ik heb het niet geweten'. Maar laten we goed beseffen wat Hij aan Jakob en aan ons heeft

beloofd: 'Zie, Ik ben met u'. Dat geldt elke dag, elk moment, voor elke plaats en voor elke gebeurtenis: Hij is altijd nabij, ook al merken we dat soms niet op. Zo kan elke plaats een poort van de hemel worden!

Tot slot

We mogen de momenten waarin God op een bijzondere manier Zich aan ons laat zien zeker koesteren. Het is goed om - net als Jakob - naar zulke momenten in gedachten terug te gaan en ons te herinneren hoezeer Hij Zichzelf heeft waargemaakt sinds dat moment. Soms zien we pas achteraf: De HEERE was aan deze plaats ... en ik had het niet door! Juist in heel zware, eenzame momenten blijkt Hij ons vertrouwen waard.

Maar laat ons geestelijk leven niet verworden tot het kijken naar een vitrinekastje van geestelijke hoogtepunten. Want Hij is elke dag nabij: 'Zie, Ik ben met u' begint met 'zie', ofwel: let op, kijk ernaar, besteed er aandacht aan. Laten we dat meer doen dan leven in ons geestelijk verleden. Hoezeer het ook goed kan zijn om in dankbaarheid eraan terug te denken hoe Hij ons destijds heeft gezegend en Hem daarvoor te eren, het heden is zeker zo belangrijk. Hij is bij ons om ons te zegenen, elk moment van ons leven. En als we aan die bijzondere momenten herinnerd worden, mag dat een aansporing zijn om elk moment Hem te willen dienen - met alles wat in ons is.